

Siv Friðleifsdóttir og Hogni Hoydal, samstarvsráðherrar í Íslandi og Føroyum á fundi í Tinganesi hósadagin
Mynd: Jonhard Hammer

Norrøna samstarvið viðkast vestureftir

Siv Friðleifsdóttir og Hogni Hoydal, samstarvsráðherrar í Íslandi og Føroyum eru samd um, at Norðurlandaráðið eigur í størri mun at venda eygunum vestureftir fyri at fáa nærðikið hjá útnorðurlondunum við í norðurlenska samstarvið

EIRIKUR LINDENSKOV

– Ein fortreyt fyri, at norðurlenska samstarvið skal

virka er, at londini í útnorði samstarva - og toga samstarvið í vestan.

Hetta segði Hogni Hoy-

dal, landsstýrismaður í norðurlenskum samstarvi á tíðindafundi hósadagin í sambandi við, at hann hevði

vitjan av íslensku starvs-systir sin, Siv Friðleifsdóttir. Hon hevur verið her á trýggja daga vitjan og fór

heimaftur til Íslands í gjár. Siv Friðleifsdóttir heldur, at tað er av týðningi at londini í útnorði standa saman mótevís ES. Og júst ES heldur hon hevur fingið enn størri týðning, nú try av norðurlondunum eru limir í ES.

– Óbeinleidis hevur hetta givið norðurlenska samstarvinum størri týðning, tí nú kunnu við «brúka» hendan møguleika at fáa ávirkan í ES, heldur ungi íslenski ráðharrin.

Á fundi millum norðurlensku samstarvsráðharrarnar hevur Hogni Hoydal skotið upp, at samstarvið verður viðkað til eisini at umfata nærðikið fyri vestan, eitt nú Hetland, Oyrkney-oeggjar, Skotland, Írland og Kanada. Hann heldur tað ikki vera rætt, at norðurlond bara hyggja eystureftir til gamla Sovjett og Baltalond.

Tey siga kortini bæði við ein munn, at tey skilja væl norðurlenska áhuga fyri eysturlondum, tí so ótrúliga stórar broytingar eru farnar fram har seinna árin.

– Men tað er av stórum týðningi, at norðurlenska samstarvið ikki brotnar av um tvöran, heldur Hogni Hoydal, har skandinavisku londini toga ein veg, meðan londini í útnorði toga ein annan veg.

Siv Friðleifsdóttir, sum eisini er íslenskur umhvørvisráðharrin, er í løtuni eisini formaður í Norðurlenska Ráðharraráðnum, tí Ísland í løtuni hevur leiðsluna har. Hon sigur, at ráðið hevur tikið sera væl í móti upp-

skotinum hjá Hogni Hoydal um viðkaða samstarvið. Hon sigur, at settur er ein vísmannabólkur, sum hevur fingið til uppgávu at greina út, hvussu samstarvið kann broytast næstu øðina. Bólkurin hevur fingið eitt ár at greiða uppgávuna, og umboðið úr Føroyum er Jóannes Dalsgaard, deildarstjóri í undirsvísingar- og mentamálastýrinum.

Hogni Hoydal heldur, at føroyingar ikki fáa fulla nýttu av norðurlenska samstarvinum, fyrr enn vit eru sjálvstøðugir limir í Norðurlandaráðnum. Hann staðfestir kortini, at vit hava fingið nógv burtur úr samstarvinum og nevnið Norðurlandahúsið og ymsar stuðulsskipanir.

– Vóru vit sjálvstøðugir limir høvdu vit eisini kunna latið heldur enn bara fingið og á tann hátt høvdu vit fingið stórra ábyrgd mótevís norðurlenska samstarvinum, sum tí eisini hevði fingið stórra áhuga millum føroyingar. Hann leggur eisini afturat, at tá høvdu vit eisini fingið fría atgongd til útbúgvingarsamstarvið í Norðurlondum.

Siv Friðleifsdóttir og Hogni Hoydal eru samd um, at Føroyar og Ísland eiga at leggja sera stóran dent á havumhvørvi og royna at ávirka hini londini til soleiðis, at norðurlond kunnu ganga undan.

– Havið er livsgrundarlagið hjá báðum londunum. Havið og umhvørvið verður høvudsevið í næstu øld, heldur Siv Friðleifsdóttir.

Fleiri kvinnur skulu hava ávirkan

– Eitt land kann ikki kalla seg demokratiskt, um ikki bæði kynini hava somu politisku ávirkan, heldur íslenski umhvørvis- og samstarvsráðharrin, Siv Friðleifsdóttir, sum eggjaði føroysku politisku ungmanna felagnum at virka fyri javnstøðu

EIRIKUR LINDENSKOV

Siv Friðleifsdóttir er ein av trimum kvinnuligum ráðharrum í 12-manna stjórnini hjá Dáviði Oddson. Hon er 37 ára gomul og varð vald á ting í 1995. Hon hevur fleiri ferðir verið í Føroyum áður, bæði sum batminndonleikari og sum virkin í ungdómsarbeiði. Hon gjørdist ráðharrin umboðandi Framsóknarflokkin, tá Dávið Oddson skipaði nýggja stjórn eftir alþingsvalið í mei.

Sum virkin í ungdómspolitikki í Íslandi lá tað henni á hjarta eisini at stríðast fyri javnstøðu. Og áðrenn valið varð útskrivað fyrr í ár eydnaðist tað henni at fáa uppskot samtykt í Alþinginum um at seta eina nevnd við umboðum úr øllum flokkum at virka fyri, at fleiri kvinnur í Íslandi fingi politiska ávirkan.

– Tá valið varð útskrivað fóru vit í gongd við herferðina, tí eitt land er ikki

rættuliga demokratiskt, um ikki bæði kynini eru eins væl umboðað, greiddi Siv Friðleifsdóttir frá á tíðindafundinum í Tinganesi hósadagin, sum eisini var ein fundur við politisku ungmanna felagnum, sum Siv hevði ynskt at hitt.

Hon segði, at í gamla Alþinginum vóru bert 25% kvinnur, og í stjórnini var bert ein kvinna og níggju menn.

Fyri at fáa rættuliga tyngd í herferðina valdu tey at brúka tungar politikarar í blað- og sjónvarpslýsingum. Tann eina plakatin vísti sjálvan forsætisráðharrin, Dávið Oddson, sum sat á einum stóli - skóleysur, við einum høglaðum konu-fólkaskógi í hondini. Og teksturin sigur: – Vit kunnu ikki ganga í hennara sporum...

Ein onnur plakati vísti formannin í Framsóknarflokkinum, úttanríkisráðharrin Haldrur Asgrímson, sum stóð við einum nylonsokki

í hondini - og segði: – Tær siggja nógv, sum vit ikki siggja...

Allir teir politisku leiðararnir í Íslandi vórðu á hendan hátt brúktir í herferðini, sum varð sera nógv umrødd millum manna.

Siv Friðleifsdóttir heldur, at herferðin gav úrslit, tí talið av kvinnum í alþinginum vaks frá at vera 25% til at vera 35%. Í ríkisstjórnini, sum skipað varð aftan á valið eru trýggjar kvinnur og níggju menn. Og seinni í valseiðnum verður ein maður skiftur um við eina kvinnu, hevur formaður Framsóknarflokksin boðað frá.

Siv Friðleifsdóttir legði kortini afturat, at tað sjálvandi ikki ber til at gera somu herferðir í øllum londum, men við hesum vildi hon greiða umboðunum fyri politisku ungmanna felagnum frá, at um tey veruliga vilja gera slíkar broytingar, so ber tað vil. Hon helt tað vera sera umráðandi at eis-

Siv Friðleifsdóttir heldur tað vera sera umráðandi, at tey ungu eisini taka lut í politiska kjakinum. Hon hevur sjálv verið virkin í ungdómspolitikki, og á vitjanini í Føroyum hitti hon eftir egnum ynski umboð fyri politisku ungmanna felagnum

ini tey ungu taka upp kjakið um javnstøðu, tí annars fáa vit ikki broytt hugburðin, segði hon.

Mynd: Jonhard hammer